

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpanija.

Gazeta Madrycka z d. 29. Marca donosi, że Król poruczył Jenerałowi Porucznikowi O'Donnell, bytemu Jeneralnemu Kapitanowi Królestwa Walencyi, obowiązek Jeneralnego Kapitana wojśka i prowincyi Stariej Kastylii z przewodnictwem w Kancelaryi Walladolidzkiej. (G. W.)

Wielka Brytania i Irlandyja.

Dochody Państwa w upłynionym kwartale w porównaniu z dochodami z pierwszego kwartału z 1826 zmniejszyły się o 469,548 f. szt. Dochody pierwszego półrocza z 1826 już mniejsze były o 582,799 fun. szter. niżeli pierwszego kwartału r. 1825.

Lord Russel zapowiedział w Parlamencie w d. 6. Kwietnia wniosek na d. 31. Maia, mający za cel cofnięcie niezgodnego z wyznaniem wiary Dyssidentów i Katolików tak zwanego Test-Aktu.

W d. 6. Kwietnia zebrali się u Lorda Althorp najznakomitsi Członkowie Opozycyi Parlamentu, dla naradzenia się, jakby najlepiej postępować należało, gdyby wniosek Sir Tomasza Lethbridge pod rozpoznanie był wzięty. Po długiem naradzeniu się uchwalono, iż każdy wyjawi wolno swoje zdania w tej mierze, lecz że Opozycja jako ciało nie będzie głosowała ani za, ani też przeciwko wnioskowi zacnego Baroneta. Sir Francis Burdett nastawał usilnie, aby się temuż wnioskowi sprzeciwiano, ponieważ pochodząc od Ultra-Deputowanego z Sommersetshire tylko zdradziecki zamiar mieć może. Oddano słuszność zdaniu zacnego Baroneta, co się zaś dotyczy samego pytania, osądzono za rzecz dogodniejszą, postępować w tej mierze z obojętnością.

Na posiedzeniu Izby Niższej w d. 6. Marca wieczorem, Sir Tomasz Lethbridge, pomimo opierania się z początku, cofnął nakoniec swój wniosek dotyczący się utworzenia nowego Ministeryjum.

Wice-Prezydent rady handlowej P. Grant, uczynił wniosek względem dodatku do projektu do prawa o przywozie zboża, któryby upoważnił Rząd, zakazując przewóz zboża z takich krajów, które na okręty Angielskie większe nakładają opłaty, niżeli te, które Anglija pobiera od okrętów rzeczonych krajów.

Według wykazu rady handlowej Parlamentowi podanego, liczba okrętów w całym Angielskiem Państwie i jego osadach w roku 1825 wybudowanych wynosiła 1,539 o 204,924 beczkach, w roku 1826: 1,522 o 179,020 beczkach. Boku zeszłego wystawiono 72 statki parowe o 8638 beczkach, trzy razy tyle, niżeli r. 1825. Ogółem liczba okrętów w Państwie Angielskiem wybudowanych, wynosiła w roku 1826 24,625, mogących wziąć 2,635,644 beczek, ludzi 168,936.

Bliskie posiedzenie Sądu dla miast Londynu i Middlesex wydać ma swój wyrok dla 301 osób; między temi jest 16 obwinionych o napad nocny, 11 o rabunek na gościńcu, z o zabójstwo, 35 o kradzież z kieszeni i t. p. W więzieniu Newgatskim jest teraz (w d. 2. Kwietnia) 461 osób osadzonych i oddanych w ręce sprawiedliwości.

Od Maja 1825 do tegoż miesiąca 1826 zapłacono w Anglii i Walii 6,966,155 f. szt. taxy ubogich. Tej opłaty nie wniosło jeszcze 90 wsi i można przypuścić, że taxa ta wynosi rocznie w Anglii 7,000,000 f. szt. (G. W.)

Wyspie Jońskie.

Podług wiadomości z Korfu z d. 9. Marca Lord Wyższy Kommissarz otworzył tegoroczne posiedzenie Parlamentu, mówią, w której wyraził nadzieję, że prace Zgromadzenia pomnożą dobro kraju i szczęście współobywateli. Zapewniał, że trwa wciąż tak długo panująca na wyspach Jońskich spokojność, i stan polityczny jest ten sam, jaki był przy końcu ostatniego posiedzenia. Namienił o najważniejszych projektach do prawa, złożonych na stole Zgromadzenia. Wystawił obraz finansów, podług którego dochody w latach 1825 i 1826 wynosiły 301,764 fu. szt. z szyl. 11 1/4 p.; wydatki 259,644 funt. szt. 10 szyl. 7 1/4 p.; zatem ostatni bilans 42,119 funt. szt. 12 szyl. 4 p., a ogólny bilans 92,966 funt. szt. 6 szyl. 9 1/2 p. okazał. Uczynił uwagę, iż pomimo niektórych powiększonych wydatków, dochody zaspokajają wszystkie stałe ciężary kraju, a nawet znaczny nadwyżek przynoszą. Cło od wywozu oliwy zmniejszyło się, ponieważ takowe szczególniej na wyspie Korfu ubywa, w innych rubrykach dochodu podług zapewnienia Lor-

da Wyższego Kommissarza, spodziewać się można ciągłego ulepszenia. (G. W.)

Francyja.

Król przyjął w d. 7. Kwietnia na prywatnem posłuchaniu trzech synów i wnuków zmarłego Xięcia Larochevoucault-Liancourt.

Izba Parów zajęta wciąż obradami nad nowym kodeksem wojskowym, od dni kilku rozpoznawała pytanie względem własności Sądów wojennych. Kilku Mowców powstawało przeciwko Artykułowi Kommissyi tego przedmiotu, między innymi były Minister, Baron Pasquier. Uczynił on wniosek tak odmienić prawo, aby kompetencya Sądów wojennych w razie przewinień w kraju popełnionych ograniczała się na takich zbrodniach i przewinieniach, któreby prawo wojskowe przez jednego wojskowego naprzeciw drugiemu nadwerczały, lub ogólnie służbie uwłaczały. — Wniosek ten odrzucono 93 głosami przeciwko 88.

Izba Deputowanych na posiedzeniu swojem z d. 6. b. m. głosowała nad prawem leśnem i takowe większością 267 głosów przeciwko 8 przyjęła.

Projekt do prawa względem Policyi druku, i t. d.:

(Ciąg dalszy.)

R o z d z i a ł II.

O pismach peryjodycznych.

Art. 9. Żaden Dziennik, ani jakiegokolwiek pismo peryjodyczne nie będzie mogło wychodzić, dopóki poprzednio nie zostanie podana deklaracyja, wyrażająca nazwiska wszystkich właścicieli, ich mieszkania, ich udział w przedsięwzięciu i drukarnią uprzywilejowaną, w której Dziennik lub pismo peryjodyczne ma być drukowane. Takowa deklaracyja nie może być uczynioną przez kogo innego, jak tylko przez samych właścicieli Dziennika lub pisma peryjodycznego. Powinna być składaną w Paryżu w Dyrekcyi księgarstwa, a na prowincyi w Sekretaryjacie Jeneralnym Prefektury. Gdyby deklaracyja była przez Sąd uznana za fałszywą, Dziennik lub pismo peryjodyczne przestanie wychodzić.

Art. 10. W razie, gdyby Dziennik lub pismo peryjodyczne należało do kilku interessantów, mają wybrać jednego, dwóch lub trzech, z pośród siebie, którzy będą odpowiedzialnymi za Redakcyję i obowiązani do dozoru nad Dziennikiem. Ci uczynią wyżwzmiankowaną deklaracyją, stosownie do poprzedzającego artykułu. Tych właścicieli-redaktorów obowiązują następujące warunki: 1) Mają mieć przymioty przepisane Art. 980. kodeksu cywilnego; 2) mają być właścicielami więcej jak połowy Dziennika lub pisma peryjodycznego i wymanącej kaucyi. W przypadku śnierości jednego

z Redaktorów odpowiedzialnych, zostawia się interestingim miesiąc czasu do przedstawienia innego współwłaściciela mającego taki sam udział własności i kaucyi i będącego w stanie dopełnienia wszelkich warunków tego Artykułu. W razie zachodzącego sporu o odrzucenie deklaracyi, ma go rozstrzygnąć Trybunał właściwy; niemniej jednak tymczasowo, decyzyja Dyrektora księgarstwa lub Prefekta ma być dopełniona, aż do wyroku Trybunału pierwszej instancyi, który zostanie wykonany bezwzględnie na założenie appellacyi.

Art. 11. Właściciele Dzienników już istniejących są obowiązani, pod karami przepisane Art. 6. prawa z d. 9. Czerwca 1819 r. dopełnić w przeciągu dni trzydziestu po ogłoszeniu terażniejszego prawa, przepisów o deklaracyjach i dowodzeniach wskazanych Art. 9. i 10. Będą jednak przypuszczone do takowych deklaracyi, jako właścicielki odpowiedzialne, kobiety już uznane za wydające pisma peryjodyczne i posiadające przywilej drukarni, którego używały od lat 10, a przez ten przeciąg czasu żadnej uie podlegały karze. W przypadku sporu względem deklaracyi i dowodów terażniejszych właścicieli pism lub Dzienników, takowe nie przestaną wychodzić, dopóki Sąd właściwy nie wyrzeczy względem ważności zarzutu. Wyrok pierwszej instancyi ma być natychmiast wykonany bez względu na założenie appellacyi.

Art. 12. Żadne stowarzyszenie względem Dzienników lub pism peryjodycznych czynione być nie może, jak tylko w imieniu zbiorowem i podług przepisów ustanowionych dla takowych stowarzysztw w kodeksie handlowym.

Art. 13. Każdy akt, każda umowa, lub rozporządzenie względem własności Dziennika lub pisma peryjodycznego, uczynione przez właściciela lub właścicieli wyrażonych w deklaracyi, są ważne bez względu na kontra-rewersa i przeciwno zawarowania.

Art. 14. Żaden Dziennik ani pismo peryjodyczne nie będzie mogło być wydawane, póki wprzód jego właściciel nie złożył kaucyi przepisanej prawem z d. 9. Czerwca 1819 r. Kaucyja ta będzie własnością osobistą każdego interesanta, jakkolwiek złożoną zostanie — czy w gotowiznie czy w obligacyjach Skarbowych zapisanych na jego imie. Wyłączają się z pod tego urzadzienia, pisma poświęcone wyłącznie naukom, sztukom i umiejętnościom, wychodzące dwa razy tylko na miesiąc lub rzadziej.

Art. 15. Nazwisko właścicieli-redaktorów ma być umieszczane na czele każdego egzemplarza pod karą 500 franków na drukarza.

Art. 16. Gdy przyjdzie do jakich poszukiwań Sądowych, powinny być przedsięwzięte na wła-

ścicielach-redaktorach odpowiedzialnych, i ci podlegać będą wszelkim karom. Jednakże kary pieńżne solidarnie na wszystkich współwłaścicieli mają być podzielone.

Art. 17. Wyłączone są z pod urzędzeńtego Rozdziału Dzienniki wyłącznie poświęcone wiadomieniom i doniesieniom.

(*Dokończenie nastąpi.*)

Wiadomości z Grecyi.

(Z Gazety powszechnej Grecyi z dnia 21. Lutego.)

Numer ten poczyna się od artykułu z Eginy, gdzie jak wiadomo Gazeta wychodzi, w którym donoszą, iż pomimo najciślejzego oblężenia Akropolis, dwom nieustraszonym mężom, Eliaszowi G. Mitropulo z Galaxidy, i Luce Moraiti z Aten, udało się przedrzeć do Piraeus przez korpus Turecki oblegający, i przynieść z owęj twierdzy z d. 15. Lutego list, który wystawia żywemi kolory największy niedostatek, nieodzownych osadzie potrzeb, wraz z mocnym postanowieniem bronić się do ostatniego, w nadziei, że pomieniona klęska pod Kamatero (w wyprawie lądowej pod Vasso, P. Notara i Burbachi) znowu nagrodzoną zostanie przez wyprawę, która w Piraeus wyładowała, a odsiecz Akropolis skuteczniona być może przez gorąco oczekiwane przybycie Karaiskakiego. *)

Pomiędzy chorymi w Akropolis, podług owych listów, znajdował się także Pułkownik Fabvier, który jednak przyszedł do siebie. Bomba wpadła na świątynię Erechtheusza i onę zburzyła; jej zwaliska przykryły 11 osób mężczyźni i kobiet, a wśród tych i wdowę po Jenerale Gou-
ra. Inna bomba zniszczyła pierwiej Parthenon; równe niebezpieczeństwo zagraża reszcie pomników starożytności, a kto go chce oddalić, powinien się nie tylko życzeniem, ale czynnością przyłożyć.

Tenże sam Numer Gazety powszechnej zawiera dalej następujący raport o potyczce, za-

sztej w d. 12. Lutego między Karaiskakim a Omerem Paszą, nie daleko Distomo: »W dniu 12. Lutego zaszła potyczka w Stirio między wojskiem Greckim w zasadce postawionem, a nieprzyjacielem. Zaraz na pierwszy wystrzał rzucili się Turcy, piechota i jazda, na ludzi naszych z Stirio idących. Lecz gdy nasze wojsko w Distomo zobaczyło Jeneralnego Dowódcę (Karaiskakiego) uderzającego na nieprzyjaciela, wyszli zatem wszyscy, piechota i jazda, napadli na nieprzyjaciela, i ubili mu wielu ludzi; z wielką zaciętością z obojey strony walczone przez kilka godzin; nieprzyjaciel pokonany, ścigany był aż do swojego obozu, gdzie namioty już pakowano. Rzecz była dziwna widzieć, jak siedmiu Greckich jeźdźców i piechota, gonili korpus Turecki z dwóch tysięcy złożony. Nasz opanowali też znaczną zdobycz. Atoli w chwili, kiedy wieniec zwycięzki miał Greków uwieńczyć, ukazał się raptownie świeży nieprzyjacielski korpus na pomoc przeszłemu. Lecz i to nie zdołało Greków ustraszyc; walczyli oni aż do nocy, która walce położyła koniec, i Grecy powrócili do swoich szańców.

Straciliśmy dwóch w zabitych, a sześciu mieliśmy rannych; zaś strata nieprzyjaciela bardzo znaczna.

Jeneralny Kommandant Karaiskaki tuszy nam nadzieje, że korpus wojska pod Omerem Paszą Negropontu, dozna losu owego korpusu pod Kiaja Bejem i Musta Bejem pod Rachową. Bogdajby te nadzieje jak najprępdziej zostały uskutecznione!

Dowiadujemy się, że wojska pod Kurrataso, Galzo i innymi z Skiatho, Skopelo i Skyro, w Talandi wyładowały, i tamże były się i zwyciężyły; atoli nie mamy w tój mierze wprost pewnych i dokładnych doniesień; że te wojska z wielkim pożytkiem działać mogą w tyle nieprzyjaciela, nie ma wątpliwości. Tym sposobem doznałby nieprzyjaciel wielkiej przeszkody w dostawie żywności, którą częścią wodą przez Volo i Zituni aż do Egribos, częścią ładem przez Termopile miewa, a jeżeli raz wyjdzie mu żywność, będzie musiał cofnąć się i zaniechać oblężenia Aten.

(Z Gazety powszechnej Greckiej z d. 28. Lutego.)

Numer ten zawiera dwa raporta Karaiskakiego i późniejsze wypadki pod Distomo w dniu 18. Lutego, i w tym samym czasie opuszczenie zamku Salony przez wojsko Tureckie. Pierwszy raport poprzedza następujący krótki wstęp:

Omer Pasza Karystu i inni Kommandanci ze wszystkimi swojemi silami przybyli do Distomo;

*) List odebrany w Smyrnie, pisany z Eginy pod dniem 2. Marca, donosi o poselstwie owych dwóch wysłanych na zwiady z tym dodatkiem, iż dla ostrożności, gdyby ich powrót do twierdzy z wielkimi trudnościami był połączony, wzięli z sobą gołębia, który ich towarzyszem broni w Akropolis miał przynieść wiadomość z Piraeus. Co też i wykonano, a skrzydlaty goniec powrócił do twierdzy z zawieszoną sobie na szyi kartką, o którego przybyciu przez umówiony znak oznajmiono Grekom w Piraeus trzema wystrzałami z dział.

trzysta Greków zdołało wstrzymać ich pierwsze natarcie. Niebawem pospieszyli z Salony mężczyźni Wodzowie Suliockich oddziałów, i sam Jeneralny Komendant Karaiskaki; ze wszech stron przybywali wojska Greckie, i w kilku dniach widział nieprzyjaciel zniweczone swoje plany; jednakże dotrzymywał placu i codziennie walczył, aż nakoniec zmuszony został do ucieczki, jak to widać z następującego raportu Naczelnego Wodza:

Do dostojnej Kommissyi Rządowej Grecyi! Z niewymowną radością i serdeczną pociechą spieszymy donieść dostojnemu Rządowi o zniszczeniu wojska nieprzyjacielskiego pod Distomo.

O godzinie ósmej w nocy z d. 17. na 18. t. m. przypuścili Grecy szturm przeciw tamecznemu obozowi nieprzyjacielskiemu, i przerazili go strachem. Nieprzyjaciele tém raptowném i niespodziewaném zjawieniem się ustraszeni, natychmiast uciekli, i w obozie swoim zostawili działa, amunicyję, namioty i inne bagaże; Grecy ścigali ich, i wszystko wycinali przed sobą. Nie wiemy jeszcze liczby poległego nieprzyjaciela, jednakowoż wyznać możemy, że jest znaczna. Tym sposobem w jednej godzinie rozproszono znaczne wojsko nieprzyjacielskie, co ojczyźnie naszej zgubą i upadkiem groziło. Niechaj więc cały naród dziękuje Najwyższemu za to świetne zwycięstwo.

Nie zapominamy oznajmić dostojnemu Rządowi, że wszystkie Eparchie wschodniej i zachodniej Grecyi są dobrze obwarowane, i że na całym stałym lądzie pomnożyły się Greckie korpusy. Na teraz nie widzimy żadnego miejsca, któreby szczególniej wymagało pomocy, oprócz pełnych chwały Aten; ruszyliśmy ku Akropolis, i przy pomocy Bożej spodziewamy się, przez modlitwy naszego dostojnego Rządu i całego ludu Greckiego, i ten korpus Kiutajera (Reszyd Paszy) pobić i Akropolis ocalić. Wszystkie wojska dostojnego Rządu tylko zemstą przeciwko Kiutajerowi oddychają, ponieważ ważył się splamić poświęconą ziemię Aten, i znieważać groby naszych sławą okrytych przodków.

Tymczasem zostawamy z nieograniczonym uszanowaniem.

Z obozu pod Distomo d. 19. Lutego 1827.

Patryjota Karaiskaki.

Przypisek: Trzy nieprzyjacielskie okręty z Lepantu przybyły do portu Salony, i tamże u-

skutecznie wylądowanie; jednakże nasi zaraz tam pospieszyli i uderzyli na nieprzyjaciela, który na ląd wysiadł. W tej potyczce poległ nasz waleczny brat Athanazy Drako.

Patryjota Karaiskaki.

Tego samego czasu (mówi dalej Gazeta powszechna), gdy wojsko nieprzyjacielskie w Distomo było zniesione, nieprzyjaciele opuścili zamek w Salonie, który Jenerał N. Panouras wziął, jak się okazuje z następującego raportu Wodza Naczelnego:

Do dostojnej Kommissyi Rządowej Grecyi! Spieszymy na nowo udzielić dostojnemu Rządowi wiadomości o szczęśliwym zdarzeniu. Nieprzyjaciel znajdujący się w Salonie, ze wszystkich stron ściśniony i bez nadziei posiłków, opuścił tameczny zamek i uciekł. Nasi pośpieszyli za nim, i nie małą zadali mu klęskę. Jenerał N. Panouras osadził tę twierdzę. Nawet Turków, którzy w porcie Salony wylądowali, już nie masz. I powtórnie przyjemną wiadomość dostojnemu Rządowi donosimy, że cały ląd Grecki przy pomocy Bożej wolny od nieprzyjaciela. Teraz nie pozostaje nam nic więcej do czynienia, jak tylko wypędzić dumnego Kiutajera z poświęconej ziemi Ateńskiej, i w pięć lub sześć dni wyruszymy ze wszystkimi wojskami naszego dostojnego Rządu, abyśmy naszą ostatnią kroplę krwi za uwolnienie Aten przelali.

Zostawam i t. d.

Z Distomo d. 20. Lutego 1827.

Patryjota Karaiskaki.

Po doniesieniu powyższem następuje pokrótce wiadomość o potyczce zaszłej między Piraeus i Atenami: Dnia 22. t. m. (Lutego) około 7 godziny w dzień (między 1 i 2 godziną z południa) pewna część Greków wyruszyła z szarców obozu w Piraeus przeciwko nieprzyjacielowi i z nim się ucierała; potyczka stawała się coraz silniejszą; wiele z obojg stron pośpieszyło, co trwało do wieczora. Nieprzyjaciele stracili blisko 100 ludzi; wielu z nich zostało rannych; z naszej strony mieliśmy dwóch zabitych i siedmiu lekko rannych; zapał naszych jest wielki, i wszyscy z niecierpliwością oczekują chwili, w której będą mogli wyruszyć przeciwko nieprzyjacielowi Akropolis oblegającemu.

(Dokończenie nastąpi.)

(Do tego Numeru Gazety dołączony jest Ner. 17. Rozmaitości.)